

L a t w e e f c h u A l w i s e s .

Nr. 52. Zettortdeenâ 25. Dezember 1852.

Leekas bailes.

Bij mihligs un jauks waffaras waffars, kad dakters Skarlatti, kas Rohmas pilseftâ, Stalijas semmê, dsihwoja, no tuwejas fahdschas Gensana us mahjahm jahje. Dakters bij slimneeku apmeklejis, kam lohti nikna slimmiba bij, un winsch par zekku jahdams wehl to wissu til zeeti pahrdohmaja, ka wairs zekku ne nokohpe, un nomaldijahs. Urweenu tappe tumshaks, un dakteram palikke jo wairak bail, ka flepkami winnam ne usbruhl, kas schinni widdu mahjoja. Dakters peefehje sawu sirgehsele pee kohla stumpja, uskahpe pats us leelu kohku un stattijahs wissapfahrt, woi ne warreschoht pasihstamu widdu jeb kahdas mahjas eeraudsiht. Par laimi redseja tahlumâ ugguni spihdam, tuhlin kahpe sawam lohnam muggurâ un steidsahs tur notapt. Zelmi un saknes, krummi un bedres bij tam daschâ weeta par libbela, ta ka winsch til ar mohkahm lihds tai weetai noktuê. Itt semma, sagruise buhdina, flepkawu mahjai lihdsiga bij schi ehka, un dakters dohmaja sawâ prahâ: Pateesi, schê mahjo rasbaineeki, un winsch wehl ne bij labbi duhschu sanehmis eekschâ eet, kad jau bals rupji un stipri istabâ usbtahwe: Kas tur irr? Rabbags nomaldijees zekka gabjeis, kas pehz naktis mahjahm luhdsahs, atbildeja Skarlatti. Gita til tahlaku, atbildeja ta bals, mehse ne warram neweenu peenemt. Dakters palikke drohschaks, luhdse lohti un sohlija par ruhmi aismakfahrt; tad leela garra seewa durwis atwehre un to istabâ eewedde. Schê winsch eeraudsiha itt bruhni nodegguschu wihru, pee 40 gaddeem wezzu, kas itt drohschi zekka wihram azzis stattijahs. Seewa apgabdaja walfarinas, bet dakteram ne smekleja wiss schis prahs ehdeens itt labbi. Kamehr dakters ehde,

tamehr wihrs ar seewu kohpâ tschulsteja un brihscham us dakteru pastattijahs. Skarlatti dohmaja pee sewis: Tee irr gattawi flepkami un runna par mannu dsihwibu. Pahdis winsch luhdsahs gullas weetu, un seewa us wihru fazzija: Wihlip, eij ustaisi gultu. Wihrs uskahpe us behninu gullas weetu pataisiht, un taggad dsirdeja dakters laut ko smaggu us greesteem krihtam, kas prohjam schtuhtehts tappe. Skarlatti aischahwe durwis zeeti gulleht eedams, un apstattijahs ar swezzi wissapfahrt, woi kahdâ kaktâ flepkawa, jeb zittas kahdas breefmigas leetas ne stahw; bet ne ko ne atradde. Ur tahdahm bailigahm dohmahm aischahje dakters gulleht un sapnoja, ka Wihlips ar leelu dunzi effoht lehnitiam par durwim eenahzis, un appaksch gultas palihdis; winsch usrahwahs no meega an apdullis dohmaja, ka tas jaw pateesi ta buhtu, grabbe ar sawu rohku appaksch gultas un — uskehre us zilweka aukstu gihmi. Nu bij dakterim ne isteizamas bailes, winsch staidri pagihbe un bij wisszauri noswihdis. Ka plints schahweens winsch bij no gultas ahra, apwille til wissu waijadsigakas drehbes, islehze par lohgu ahra, kas wairak ka 2 affis no semmes augsta bij, un stehje zil ahtri warredams prohjam. Itkatra lappina, kas patfchabbeja, ikkatriis putnisch, kas spurtschkinaja, isbeedeja dakteri lohti, un ais ikkatra kohla lillahs flepkawa buht, kas pehz winna gluhneja. Spehka ne bij wairs tahlaku street un patlabban arci deena ause; peekuffis nokritte leelzeka mallâ un aismigge drihs. Saule bij jau brohkaista laika, kad dakters no brauzeja dumpja atmohdahs un pasihstamu kalpu Pehteri eeraudsiha. Skarlatti waizaja scho, woi winsch tohs eedsihwotajus eeksch winnas masas buhdinas par

kreisu rohku meschmallâ pasihstoh. Pehteris atbildeja: Pasihstu tohs itt labbi, tee irr nab-bagi, bet gohdigi laudis. Woi tee irr goh-digi? fazzija dakters un stabstija Pehterim farwu notikkumu. To dsirdohbt brihnejahs Peh-teris tohti un ne gribbeja itt ne buht to tizzeht. Beidsohbt fazzija us dakteru: Gefim to leetu is-melleht, pirms Wihlipsis ne aisbehg; man irr pistoles un duntschi lihds, es jums arri pahri erohtschu dohschu. Drihs bij abbi pee schihs breefmigas buhdas klah, un eeraudstija garo feewu ar muhku runnajam. Leezeet farwus erohtschus noht, fazzija muhks pee scheem klahaku nahkdams, juhs israhdatees tas pats kungs buht, kas no schejeenes par nakti bij aisbehdsis; juhs faunas dohmas prett scheem laudim naw pareisi, un ta behgšana ne bij wajjadfiga. To juhs taf man ne eeteikfeet, fazzija dakters itt eestaites, ka es pagultâ lihki ne atraddu? Tas irr teefa, atbildeja muhks, jo schihs seewas dehs bij pahri stundu preeksch juhsu atnahkschanas nomirris, un us behnina gultâ eelikts. Kad schee lautini lohpa tschuksteja, tad winni par tam pahrunnaja, kur jums warretu gullas weetu pataisibt. Dum-pis us greestem bij no tam, ka Wihlipsis to dehlu no gultas isnehme un pagulti pabahse, jo winni zerreja no jums labbu aismaksu dab-buht, ar to tad warretu farwu dehlu pareisi paglabbaht. Tuhlin buhs Wihlipsis ar lihka-ratteem klah un dehs taps us kappeemwests. Dakters dabbuja farwas atstahdas drehbes un farwu firg-ehseli atpakkat, un tohs nabbagus lautinus winsch apdahwinaja baggati; bet few pascham eekalle scho mahzibu: Ja tew kahda ne-isprohtama un ehrmiga leeta gaddahs, tad apluhko to labbi, pirms prohjam behdsi.

J. S.

Pakahrts saglis.

Kahds kallejs bij tirgû ar atflehgham bijis, un gahje itt febbâ wakkarâ us mahjahm; bet labbi eezukfojees ne spehje kahjas wairs wal-

dih, un apskurbis nokritte beidsohbt appaksch karitawahm, kur saglis bij pakahrts. Kahdi 4 jauni sehni jahje arr tai paschâ nakti no tir-gus us mahjahm, un zeksch gahje garx karita-wahm. Weens no scheem jahjejeem fazzija par smeekleem us to pakahrto sagli: Brabliht, ja tu gribbi mums lihds nahkt, tad steidsees! Kallejs par tam atmohdees atbildeja: Es gribbu jums tuhlin lihds eet; zehlahs augschâ un steidsahs scheem pakkat. Sahjei isdsirde-dami winna wahrduš un turkflaht wehl to at-flehgu skanneschanu, dohmaja farwâ prahâ: tas irr pateesi tas pakahrts saglis, un win-nam mums pakkat steidsotees tabs lehdes skann. No bailehm pahnemti, fashahwe katris fa-wam firgam, un isklilde kâ taurini ikkatris us farwu pufsi.

Koscheloschanas.

Skrohderis, pilnâ duhschâ no gohdibahm pahbraukdams, brauz pawakkari skohlas-nammam garram, kur skohlas behrni wakkas-stundê aplahrt lehkadami laukâ spehleja — un runna us skohlmeisteri, kas preeksch durwim patlabban gaddijahs, tâ: "Man irr gau-scham schehl, mihtais skohlmeister, ka juhs tâ farwus behrnus palaischeet." — Skohlmei-sters tam atkal itt meerigi atteize: "Man arri irr gau scham schehl, ka juhs eedsehruschees, un ne sinneet, ko juhs runnajeet." C. F. S.

. Nahwes peeminna.

Tai 18tâ Oktober f. g. Deems Preekules swanni Priddriki Grihnowu, kas 23 gad-dus basnizas kalpa ammatu gohdam aptohpis, pee fewim aizinajis. Relais bija arridsan ilgus gaddus basnizas pehrminders un teef-neffis, daschas grahmaras Preekulneekem ap-gahdajis un daschu teizam darbu isdarwijis. Winsch farwa Kunga un Meistera wehdas stai-gaja, un tiklabb tam augstam kâ arri tam

ubbadfinam winna durwis bij walkâ, gattawâs buhdams fawas kahrtas zilwekeem padohmu doht un palihdseht zil ween spehja. Preezigâ laikâ padarrija tas Preekulneekeem preekus un behdu laikâ, ihpafchi pee kappeem, tohs meerinaja; jo winsch katru pagasta mirruschu us kappeem pawaddija, daschas jaukas lihkurunnas, fo no mahzitajeem sagahdajis, preekschâ lassidams; arri ar zeen mahzitaja sinnu pats daschas jaukas lihdsibas istaisija un daschu derribas-runnu sagahdaja; jo rakstih tas arri pratte, un Deems tam bija gudru galwu un samannigu prahtu dewis. Kas winnu ne pasinne, ne warr nebuht tizzeht, kahds mihtsch un gahdatajs nelaitis Preekules draudses lohzeekteem bija. Gan labpraht wehl Preekulneeki sawu mihtu draugu buhtu wehlejuschees ilgaki schè redseht un ar to wehl daschu gaddu kohpâ dsihwoht; bet redsi, Deems to zittadi bij nospreedis! Winsch nebuht gan to ne dohmaja, ka, kad preeksch pahri mehnescheem sawu draugu, Preekules ehrgelneeku un stohlmeisteru glabbaja, tas tam tik drihs paklat ees. — Nelaitis 58 gaddus schè dsihwojis, daschus preekus un behdas baudijis. 38 gaddus tas laulibâ dsihwojis, kurrâ tas 2 behrnus redsejis, dehlu un meitu, kas abbi taggad mihtu tehwu ar assarahm pee kappa mallas apraud. Kaut tee tehwa pehdâs staigatu! Es winna deewabihjaschanas un firdsmihliga prahta labbad to lohti mihledams, scho nahwes peeminnu ar pateizigu behrna prahtu kâ mihlestibas wainadfinu us winna kappu leeku, lai ir tas, kas nelaiti ne pasinne, warr noprast, kahds teizams wihrs winsch bijis ir pellekus swahrkus walkadams un Latweeschu wallođu runnadams. Lai nu duss no fawas darboschanas faldâ meerâ us preezigu uszelschanohs pastarâ deenâ!! —

Disch Gramsdes fainneeks
Gauschu Girts.

- Pateiziba.

Kad jauneem putnineem spahrni usaugusch, tad wezjee tohs no perrekta islaisch ahra,

wehl kahdu laifu baxo un teem eemahja sawu tahrpiniu un graudinu melletees, no eenaidneekem pasargatees, un nu teem nowehl pa pufauli streeet kâ sinnadami. Untas zilweks? Zil ahtri kâ putniasch tas sawu behrnu gan ne isaudsina. Zil gaddu gohdigam tehvam un mihligai mahtei irr fo puhletees ar sawu lutteklinu — zil sweedru tezzina, kamehr wissadu laizigu un swehtu mahzibu tam gahdajusch, un dehls jeb meita isaugusch. Wet kad nu dehls par gudru wihr, meitina par gohda meitu istaisijusches, tad kristigi wezzaki swehtidami teem sakka: Eita nu sawu zeltu ta Kunga wahrda.

Tapat nu arri bijis ar muhsu mihto Latweeschu meitinu, muhsu Awisehm. Mihligais namma tehws scho sawu audseknî, nabbagu behrninu, gohdam audsinadams, ilgus gaddus barrojis, sildijis un baggatu mahzibu dewis. Wei tad nu ne sinnahs patti sawu maissi pelnitees. Lai tad nu eet, kâ Deems tai lizzis.

Wet nu tas audseknîs? Gan nopuschahs, ka no mihla tehwa namma jaschkirrah! Wet fo buhs darriht! Kad prezzineeki sajahj un nehmejs gaddahs, meitina jadohd un tai ja-eet. Wet tad arri pateiziba firdi atmohstahs un affaras birstoht eet tehvam rohku pabutschohht un isdoht firsniġu paldeews par wissu labbu dahwanu un mihlestibu, fo baudijuse, un luhdsahs, lai tas Kungs ar sawu schehlastibu un swehtibu atmafsa, itt kâ stahw rakstih; fo juhs tam wismasakam effat darrijusch, to juhs mannim effat darrijusch.

Ea muhsu meitina jums, zeenijams namma tehws, un jums wisseem, kas juhs tehwa nammâ pee winnas puhlejuschees, un to mihligi kohpuschi, no wissas firds un dwehseles pateizahs. Ea ir jums, saweem wezzeem draugem un krusstehweem laipnigi smaiddama pateizibu isdohd, par juhsu stiwru paligu, itt ihpafchi schinni gaddâ. Kahdi 13 kristigi mahzitaji un 23 gohdigi stohlmeisteri itt mihligi to apdahwinajusch. Lai tadeht juhsu gohda wahrdu ar pateizibu isfauzam. Papreeksch jums teikschana, jums zeenijameem

firmgalweem: Wagner, Hugenberger no
Zelgawas, Lundberg un Schmidt, un
jums jauneem spehka wihreem: Bock, Grü-
ner, Weyrich, Siefers, Fuchs, Con-
radi no Zelgawas, Kupffer no Dalbas un
Klafohn; un teem mihleem dewigeem stohl-
meistereem: Schönberg, Spieß, Düns-
berg, Bieting, Anfs Leitan, Zirriht,
Weinberg, Hamburger, Rosenberg,
Heilsberg, Unicum, P. M., ***, F. A.
un zitteem, ir manneem teizameem draugeem
Leppewitsch, Brunthal, Gellner un
zitteem gohda wihreem. Wissa Latweeschu
tauta lai jums atmakfa, ko juhs tai labba
darrijusch, par winnu publedamees. Pee-
nemmeet muhsu wahju pateizibu ar lehnu
prahtu.

Bet nu jauns gads un muhsu meitinai jauna
dsihwe fahlahs. Wiffas azzis no Kursemmes
un Widssemmes us winnu stattahs, la nu ees!
Tad gan warr saprast, ka smaggi deesgan
nabbadsite nopohschahs. Leelas mahjas gribb
eetaisibt, dauds dauds faimes faderrejusi. Wiffi
nu gaida dauds — wisseem jadohd! Nu tad juhs
mihlee wezsee draugi, kas labbas un taunas dee-
nas tai mihligi pee rohkas bijusch — tizzam,
zerrejam, peestreeset ar steigschanu jaunai fain-
neezei tufschus apzirtnischus peebeht. Utdohs
jums ar pateizibu un augteem plaujama laika.
Mannim bija jafohlabs tai eet libds un wehl
buht par flehtneeku. Tad nu gan mannas
behdas sinnafeet. Bet woi tad Deews un
mihlee draugi ne palihdsehs? Do tizzam droh-
schi: tas Kungs to gahjumu peeschkire tam,
kas gohda zekku usnemmahs staigah. Lai tad
nu eet us jaunu gaddu. Tas Kungs wiffas

schelastibas dohs jums un mums preezigu
un swehtigu jaunu gaddu laizigi un muhschigi
zaur Jesu Kristu!

Schulz,
Latw. Awischu apgahdatajs.

Seemas swehtku wakkara.

Jo redsi, es jums pasluddinaju leclu preeku! jo
jums schodeen tas Pestitajs peedsimnis, kas irr
Kristus tas Kungs. Luth. 2, 10. 11.

Weld. Kad es no rihta peezelohs.

Tu mihlais, swehtais Jesus Krist!
Tu nahzis pee mums bebrneem mist;
Dauds mahzibas mums sirdi seen,
Lai tohpam Deewa behrni ween.

No tehwa subtihts gaischuminsch,
Tu weenigs, muhschigs spobschuminsch!
Tu muhsu deht sche nahzis ween,
Lai debbesis mehs derram ween.

Tu mihlais, swehtais Kristus ween!
Kad schodeen tawa dsintadeen,
Tapehz par plaschu pasauli,
Irr wiffi behrni behrni.

Upswehti mannu mastau!
Upskaidro mannu sirsinau!
Un drehslicht skaidri ismasga
Eelsch tawa debbesis awota.

Ka tohyu libdsigs engelam,
Kursch kalpo Deewam augstakam;
Lai paseminiba dihtu man,
Un mihlestiba arridsan.

Lai tawa paleclu allaschin,
Dohd mantohd tawa walstibin;
Do lubdschis til no temis ween,
Es tawa swehta dsintas deen.

E. W. g.

S i n n a.

Latweeschu Awises us jaunu gaddu dohsim par weenu fudraba rubbuli. Ja labhs
tahs us nahkoschu gaddu gribb turreht, tad lai tas steidsahs peeteiktees Zelgawa pee
teem druffletajeem Hoffmann un Johanssohn, jeb pee

R. Schulz,

Zelgawas Latw. pilsehta draudses mahzitaju un Latweeschu Awischu apgahdataju.

Brisw druffelt.

No juhrmassas-gubernias augstas waldischanas pusses: Collegientath v. Braunschweig, Senfor.

No. 322.

